

Balada munților

George Topârceanu

I

S-au ivit pe rând în soare,
Jos, la capătul potecii,
Turma albă de mioare,
Noatinele și berbecii.

Sunet de tălăngi se-ngână.
Sub poiana din Fruntarii,
Zăbovește-n deal la stână
Baciul Toma cu măgarii.

El se pleacă din cărare
Și tot leagă și dezleagă,
Cumpănește pe samare
O gospodărie-ntreagă:

Maldăr de tărhaturi grele
Cu desagi, căldări și pături,
Că de-abia pot sta sub ele
Doi măgari voinici alături.

Gata!... Baciul stă pe gânduri,
Peste frunte mâna-și duce.
Se ridică-n două rânduri
Și domol își face cruce.

Apoi cată lung spre creste
Și spre țarcurile goale...
Și convoiul, fără veste,
A pornit încet la vale.

Cerul și-a schimbat veșmântul.
Ploaia parcă stă să-nceapă.
Printre brazi coboară vântul
Ca un foșnet lung de apă.

Adâncit în gânduri multe
Baciul stă și nu-și dă seamă
C-a rămas în loc s-asculte...
După el, călcând cu teamă,

Merg tăcuții lui prieteni

Prin sălbatice pripoare,
Pe sub poale verzi de cetini,
Pe potecă fără soare,

Ori străbat în pas alene
Luminișuri fără flori,
Singuratice poiene
Cu mesteceni visători...

Rar trezesc în a lor cale
Câte-o piatră sub copită.
Iar când drumul se prăvale
Jos, la coastă povârniță,

Calcă baciul ca pe gratii
Și-i strunește blând cu gura:
- Căținel, feciorii tatii,
Ca să n-o pornim de-a dura!...

II

Astfel, turmă după turmă
Pleacă toamna de la stâni,
De rămân pustii în urmă
Munții singuri și bătrâni.

Astăzi ca și-odinioară,
Cât s-afundă-n vreme anii,
Ei văzură cum coboară
Pe cărări de plai ciobanii,

Când pe soare, când pe ploaie,
Vreme multă, fără număr,
Cu căciula lor de oaie
Și cu sarica pe umăr,

A' trecutului vii moaște
Peste care vremea crește, -
Culmea verde mi-i cunoaște,
Stânca sură mi-i iubește...

Iar în urma lor, pe sară,
Astăzi ca și alte dăți,
Lungă liniște coboară
Peste mari singurătăți.

Toamna cu-a ei albă frunte
Și cu galbenii-i conduri

A lăsat argint pe munte
Și rugină pe păduri.

La răspântii crește stogul
De foi moarte de curând.
Strigă-n vale Topologul,
Și-a lui larmă, când și când,

Ca o voce omenească
Până sus pe culmi tresare,
Preajma mută s-o trezească
Din senina ei visare.

Tot mai jos apoi se lasă
Poala norilor pe munte.
Vin din iarna-ntunecoasă
Zile lungi cu ploi mărunte.

Neguri dese-ncep să cadă,
Se târăsc în jos pe plai.
Pe păduri se strâng grămadă
Falduri albe de buhai.

Brazii stau în nemișcare,
Printre ramuri ploaia pică, -
Nici o creangă nu tresare,
Nici un zbor de păsărică.

Numai ferigile ude,
Putregaiul și bureții
Își trimit miresme crude
În desimea groasă-a ceții.

Trunchiuri strâmbe, răsturnate
Scorburile și buștenii
Cu-a lor cioturi, pe-nserate
Umplu codrii de vedenii.

Sihla neagră se-nfioară.
Speriat, dintr-un hățiş
Pui sfios de căprioară
A ieșit la luminiș...

Cu blănița zgribulită
Stă și-ascultă nemișcat...
Vremea pare-ncremenită...
Brazii fruntea și-au plecat,

Spăimântați, ca pentru rugă:
Colo-n fundul curmăturii,
Dormitând pe-o buturugă
S-a ivit Muma-Pădurii...

Dar nu-i nimeni să-i zărească
Trupul hâd și deșirat,
Fața galbenă de iască,
Nasul - ciot de brad uscat.

Nici nu vede, nici n-aude,
Doar își scutură pe-o mână
Părul ei de vreascuri ude,
Fruntea plină de țărână.

Și cum stă cu ceața-n spate
Istovită lângă trunchi,
Rădăcini și crengi uscate
Îi atârnă pe genunchi.

Negurile-i sug puterea.
Ochii-i nemișcați și suri
Cheamă noaptea și tăcerea
Din adâncuri de păduri...

III

Și se duc pe nesimțite
Nopti pustii și zile reci,
Cum s-adună, putrezite,
Frunze moarte pe poteci.

Colo sus, culcat pe-o rână,
Stă Negoitul mohorât
Cu-a lui negură bătrână
Care-i ține de urât.

Fulgii-ncep apoi să cadă.
Firea-și doarme somnul ei
Amorțită sub zăpadă...
Iar târziu, la Sfântu-Andrei,

Când cobori de la povarnă
Printre plopi subțiri și rari,
În senină zi de iarnă
Vezi departe munții mari

Cum își zugrăvesc în soare

Piscuri vinete spre cer,
Povârnişuri sclipitoare,
Brazi împodobiţi de ger,

Atârând ca nişte salbe
Pe grumajii lor de stânci,
Peste plaiurile albe
Şi prăpăstiile-adânci.